

Из нашето минало.
ХАНЪ ПРЕСИЯНЪ

Предказанието на Енравота се сбъдна. Животът на ханъ Маламира бѣше безвременно пожънатъ. На 836 година ханския престолъ зае неговия братанецъ Пресиянъ. Младиятъ ханъ дойде на престола въ едно тревожно и смутно време. Цѣлиятъ му животъ премина въ битки. Ханъ Пресиянъ пожела да обедини всички славяни подъ своя скиптеръ.

не въ земитѣ имъ. Императорътъ се съгласилъ и имъ изпратилъ кораби.

— Но вие не можахте ли да ги задържите? Защо ги оставихте да избѣгатъ?

— Великий хане, ние сторихме всичко, каквото бѣше по силитѣ ни. Боилтъ Баянъ повика на помощъ угритѣ. Тѣ заедно съ насъ се биха три дни и три ноци. Като ги видѣхъ, македонцитѣ се заплашиха и завикаха: „О! Боже! Свети Адриане! помогни ни!“ Но тѣхнитѣ воеводи Цанца и Кордила смѣло ги поводоха срещу насъ. То бѣше страшна битка. Потоци кръвъ залѣха водитѣ на Истѣра. Угритѣ се биха стрѣвно, но и македонцитѣ не жалѣха живота си. Тѣ се хвърляха срещу насъ съ дива яростъ и оглушителни виковете. Биеха се като разярени тигри. И най-последне бѣхме разбити. Угритѣ се разбѣгаха и ромейскитѣ кораби отнесоха македонцитѣ къмъ Понтийското море.

— О! Теофиле, скѣпо ще ми заплатишъ тази измѣна! — се провикна ханъ Пресиянъ.

Но императоръ Теофилъ знаеше, че ханъ Пресиянъ нѣма да му прости и затова прати голѣми персийски пълчища да се заселятъ между рѣкитѣ Вардаръ и Енидже и да бранятъ земята срещу нападенията на Пресияна.

Шестнадесетъ години покъсно — на 852 година — ханъ Пресиянъ склопи очи, като остави голѣма и силна държава отъ българи и славяни, които той сплоти въ единъ народъ, както после неговиятъ мѣдъръ синъ Борисъ ги сплоти въ една вѣра.

Георги Крънзовъ

МЕДЕНЪ СЪНЧО

Сънчо, меденъ Сънчо,
засъни Милица
съ русата главица.
Засъни Иванчо,
палавъ патиланчо!
Засъни ги, Сънчо,
като лѣтень Слънчо.
Свиркай имъ съ гѣдулка,
залюлѣй ги съ люлка.
На крила понесень,
омотай ги съ пѣсень,
като въ гнѣздо пилци,
като въ стадо шилци,
като овци въ кошара,
вълкъ да не ги набара,
като агне подъ майка
да не плаче и вайка,
като на хоро мома.
Ела, Сънчо, у дома!
Стефанъ Станчевъ

Първиятъ му походъ бѣ къмъ Тесалоникъ, най-голѣмата славянска крепостъ, която ромейцитѣ отъ години държахъ подъ своя власть. Никѣде по пѣтя си до Велбѣждъ и Струма той не срещна отпора на ромейци. Безъ битка ханъ Пресиянъ навлизаше въ земитѣ на ромейцитѣ.

Но една свѣтла утринъ, когато се радваше на първитѣ слънчеви лѣчи, бързъ конникъ се струполи въ краката му.

— Великий хане, вѣрниятъ твой служителъ и мой повелителъ, боилтъ Баянъ, комуто си повѣрилъ тежката задача да пази северната граница, ме изпрати да ти съобща за бедата, която слетѣ държавата ни.

— Какво се е случило?

— Отвѣдъ Истѣра македонскитѣ пленници се разбунтуваха, избиха много отъ нашитѣ храбри мъже и съ кораби отплуваха къмъ Понтийско море.

— Но отъ къде съ взели кораби? — съ нова изненада запита хана.

— Изпратилъ имъ ги е самъ императорътъ Теофилъ.

— Императоръ Теофилъ? Какъ е сторилъ той това, когато сега воюва срещу арабитѣ? Кой му ги е поискалъ?

— Стариятъ македонски главатаръ Кордила е ходилъ тайно въ Цариградъ, молилъ го е да ги освободи и да ги вѣр-

си. Карали ги да имъ служатъ като роби.

— Хвала на тебе, Света Марии! — казалъ свети Илия. — Ти си гледай работата, а ние когато се явимъ предъ Господа ще Му напомнимъ за тая грѣшна земя. Па освенъ това, както сама чу, ние отиваме да видимъ кому какъвъ дѣлъ ще се падне. По законъ ще е дѣлбата. Ако на мене се падне земята, азъ ще я обиколя цѣлата — ще усмиря хората и ще поправа лошитѣ имъ навици. Ще ги направя кротки като агнета. Ще имъ дамъ закони — по тѣхъ да се водятъ. Да станатъ хрисими и набожни.

Поблагодарила Света Мариа за добритѣ думи и продължила пѣтя си. Четиримата свети отишли на небето и се явили предъ Господа. Станала подѣлбата. На свети Никола се паднали северни морета — по водитѣ да се скита, по морета гемиджия да е. На свети Иванъ се паднало кумство да кумува по свѣта: да кръсти водата, гората, животнитѣ. На

тоа си е наша работа.

Напразни били усилията на свети Илия — останали си невѣрници. Продължавали да вършатъ това, което си знаели. Разсърдилъ се тогава свети Илия и седналъ на единъ камъкъ да реши съ какво да ги накаже. Мислилъ, що мислилъ, па литналъ къмъ високото небе. Тамъ събралъ всичкитѣ мъгли и тѣрмотѣвици, затворилъ ги въ тъмното море и ги заключилъ съ райскитѣ ключове.

Изминали оттогава три години. Цѣли три години капка дѣждъ не се излѣлъ. Отъ голѣма суша, земята се напукала. Отворили се ями. Падали въ тѣхъ млади юнаци заедно съ конетѣ си. Падали и тамъ оставали. Тежкъкъ гладъ налегналъ Павликианската земя. Болести и nevoли погубвали хората. Умиращи отъ жажда за вода, деца лижели камънитѣ по улицата. А за да утолятъ глада си, ядѣли сухъ пѣськъ. Толкова голѣма била сушата, че пресъхнало дори майчиното млѣко. Нѣмало какво да сучатъ бозайничетата.

Отъ день на день ставало по-лошо. Сѣтили се по едно

Който не-зло-не-мисли
ВРАБЧО И ЛАСТОВИЧКА
Руска пѣсничка, преведе и нотира А Цанова

Съра-ни ца на ра-мо, стег-на-та за пѣть
Ля-стов-вичка ми-ла кац-на на вър-хѣтъ.

Съ раница на рамо стегната за пѣть,
Лястовичка мила кацна на върхѣтъ.

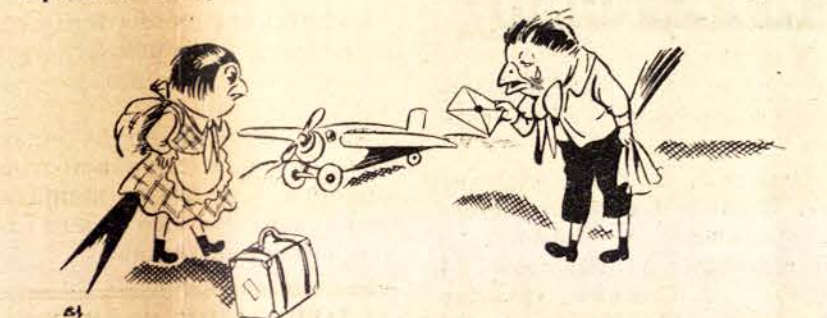
Съ Вrabчo се сбогува нажалена тя,
че не ще го види чакъ до пролѣтъта.

— Хай, прощавай, Вrabчo, скѣпи друже мой.
Приеми за сбогомъ привети безброй!

Азъ отлитамъ вече тамъ далечъ на югъ;
чакай ме пролѣтесъ да се върна тукъ.

Сълза се тѣркулна Вrabчу на носа.
Кърпичка извади той, па ѳ каза:

— Сбогомъ, а на щърка туй писмо предай!
На пролѣтъ отново чакамъ ви въ тозъ край!

Грасотитѣ на родната страна

ГРАДЪ ПЛОВДИВЪ
Вториятъ по голѣмина градъ въ България. Има надъ сто хиляди жители. Разположенъ е на двата брѣга на рѣка Марица, около петъ скалисти възвишения, отъ които се разкриватъ чудни гледки.

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Георги Караивановъ
Роденъ е на 25 мартъ 1897 година въ гр. Кюстендилъ, а сега живѣе и работи въ София. Георги Караивановъ е написалъ много книги разкази и стихотворения за възрастни, а за деца и юноши е написалъ повестъта „Бѣлата перушина“ и пиеситѣ „Чудната пещера“ и „Юнакъ Гого“, играни съ голѣмъ успѣхъ въ Народния театъръ и въ провинцията. Наскоро книгоиздателство „Завети“ ще издаде две негови книги за деца: „Дървени саби“, разкази, и „Новиятъ Робинзонъ“, сборникъ стихотворения. Той е редактиралъ и хубавата детска библиотека „Гнѣздо“.

ВЕСЕЛА ГОДИНА

Обичамъ пролѣтъта и слънчевитѣ дни,
съсь хиляди цвѣта и весели игри.

Но вѣрвамъ, че пѣкъ всички за лѣтото копнѣятъ,
безгрижни, като птички да тичатъ и да пѣятъ.

Обичамъ есенята съ усмивката ѳ златна;
отъ всички само тя за насъ е благодатна.

Подъ облачния сводъ тя царствено ще плува
и всѣки вкусенъ плодъ съ усмивка ще цѣлува.

Съсь кошнички въ рѣже ще почнемъ гроздобера,
съсь весело сърдце и бодра, нова вѣра.

Щомъ снѣгъ пѣкъ завали и дойде бѣла зима,
азъ знамъ, че пакъ игри, лудуване ще има.

Че моята шейничка, макаръ и груба, малка,
е бърза, като птичка на снѣжната пѣрзалка.

Григоръ Угаровъ

Георги Караивановъ
ПАВЛИКИАНСКАТА ЗЕМЯ

Събрали се веднажъ четирима свети. Единиятъ се казалъ свети Никола, другиятъ свети Иванъ, третиятъ билъ свети Петъръ, а четвъртиятъ — свети Илия. Събрали се и решили да идатъ при дѣдо Господа и видятъ кому какъвъ дѣлъ се пада по закона. Искали да се подѣлятъ.

Изъ пѣтя ги срещнала Света Мариа и като разбрала кѣде отивать, казала имъ:

— Ехъ, хвала ви, добри свети! Когато отидете при Господа, напомниме Му и за Павликианската земя. Чухъ, че тамъ хората хичъ не вѣрвали въ Господа, не ходѣли на църква и никога не се пречиствали. Малки грѣхове ли сж това?

— Голѣмъ грѣхъ правятъ, — казалъ свети Никола — право думашъ, Света Богородице.

А тя продължила:

— Баща за бащата се не сѣщалъ, майка за майката не искала да знае, синове и дѣщери не почитали родителитѣ

всичко да даде име. Да остави споменъ на земята. На свети Петъръ се паднали райскитѣ ключове — да седи предъ Божия престолъ и да отваря райскитѣ врата. На свети Илия се паднали тъмнитѣ облаци — да праща на земята гѣрмотевизи и свѣтковици.

Свършила се дѣлбата и всѣки получилъ своя дѣлъ. Станалъ свети Илия и отишелъ въ Павликианската земя. Както било редно, показалъ на хората какво трѣбва да вършатъ. Увещавалъ ги по-често да ходятъ на църква, да се пречистватъ по нѣколко пѣти въ годината. Училъ ги да почитатъ своитѣ по-голѣми сестри и братя и да обичатъ родителитѣ си. Ала хората все още не искали да повѣрватъ въ Господа. Не искали дори да слушатъ свети Илия.

— Нѣма Господъ! — казвали му тѣ. — Какво се мѣчишъ да ни убедишъ, че има? Всѣки човѣкъ е Господъ за себе си. Нѣма Богъ и нѣма божи работи. А колкото за нашитѣ бащи и майки — ние сами знаемъ какъ да се отнасяме съ тѣхъ. Умъ отъ тебе не искамъ. Постимъ-непостимъ —

време хората за думитѣ на свети Илия. Спомнили си за Господа:

— Той ще ни спаси!

И почнали да ходятъ редовно на църква. Правѣли метания предъ Бога и му се молѣли да имъ върне здравето, да имъ прати дѣждъ. Започнали да постятъ и да се пречистватъ. Синове и дѣщери захванали да уважаватъ родителитѣ си, да цѣлуватъ рѣка на старитѣ и да ги почитатъ.

— Прости ни, Господи, — молѣли се тѣ — много сме грѣшили предъ Тебе. Прости ни! Вече свято ще пазимъ името Ти. Ще тачимъ бащитѣ и майкитѣ си.

Вслушалъ се Господъ въ праведнитѣ имъ думи, повѣрвалъ въ тѣхното разкаяние и имъ опростилъ грѣховеѣтѣ. Пратилъ имъ дѣждъ и здраве. Наспорилъ страната съ голѣмо плодородие.

Отъ тоя день тѣ заживѣли като истински братя и сестри. Обичали се единъ другъ, услужвали си, и вече никога не разпоявали, че нѣма Господъ и че нѣма по свѣта Божии работи.